

Dosarul nr. 3ra – 791/22

2-20092286-01-3ra-04082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal și a Biroului Vamal Centru, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Consalcom”, privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La originea cauzei se află acțiunea înaintată la 1 august 2020 de către Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal și a Biroului Vamal Centru, terți Societatea cu Răspundere Limitată ”Consalcom” privind anularea hotărârii nr. 26/11-7923 din 1 iulie 2020 a Serviciului Vamal și a deciziei de regularizare nr. 180 din 17 februarie 2020.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 24 februarie 2020, compania de brokeri vamali Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată a fost anunțată despre emiterea deciziei de regularizare nr. 180 din 17 februarie 2020 cu privire la apariția obligației vamale în temeiul art. 127¹¹ alin. (1) lit. b), art. 127¹³ și art. 129 Cod Vamal.

Astfel, brokerului vamal Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată i-au fost calculate, spre încasare, drepturile de import (PV, TV, ACCIZ, TVA) în sumă de 165 776,47 lei, pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor de către declaranta „Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul brokerului vamal „Agrogran Prim” Societate cu

Răspundere Limitată, inclusiv plăți de bază în mărime de 156 265,38 lei, penalitate în sumă de 9 511,09 lei.

La data 14 iulie 2019, declarantul/plătitor vamal „Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul specialistului în domeniul vămuirii Bondari Victor al brokerului vamal ”Agrogran Prim” Societate cu Răspundere Limitată, a perfectat declarația vamală electronică de import nr. 2090I25575 simultană cu tranzit pentru mărfurile „bere fabricată din malț în assortimente” în valoarea facturii de 5285,95 USD următoarelor acte: invoice nr. 2251 din 9 iulie 2019, scrisoarea de trăsură internațională CMR f/nr. din 12 iulie 2019, pentru mijlocul de transport cu n/î TRAL473/M959RZ. Din motive necunoscute, declarația vamală electronică de import nr. 2090I25575 din 14 iulie 2019 nu a fost accesată de către inspectorul vamal al postului vamal Tudora la prezentarea mijlocului de transport cu n/î TRAL473/M959RZ și fără accesarea declarației vamale electronice de tranzit perfectate de brokerul vamal „Agrogran Prim” Societate cu Răspundere Limitată.

La solicitarea reprezentantului declarantul/plătitor vamal „Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată, la data de 16 iulie 2019, în postul vamal Tudora, brokerul vamal Valah a perfectat declarația vamală de tranzit, cu indicarea postului vamal de destinație Chișinău 3 (PVI, Petricani 2090), cu acordarea numărului de înregistrare 2050T11276 din 16 iulie 2019, conform sistemului informațional „ASYCUDA WORLD”.

Învederează instanței faptul că, contrar prevederilor pct. 33 din ordinul Serviciului Vamal nr. 310-O din 4 august 2017 cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea sistemului de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova, la plasarea sub regim vamal de tranzit a mărfurilor, colaboratorul vamal căruia i s-a repartizat declarația de tranzit n-a identificat și n-a vizualizat declarația de tranzit și documentele atașate la aceasta, cu mărfurile supuse tranzitului. În baza declarației de import electronice și declarației de tranzit electronice, s-a format obligația vamală în sumă deplină din contul declarantului plătitorului vamal „Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată, care nu a fost anulată până în prezent. Nu cunoaște motivul pentru care nu s-a accesat nici declarația de tranzit perfectată de „Agrogran Prim” Societate cu Răspundere Limitată.

Din motive necunoscute reclamantei, transportatorul-reprezentant al companiei „Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată nu a prezentat mijlocul de transport cu marfa respectivă în postul vamal de destinație, dar a purces direct la depozitul agentului economic, unde a descărcat/predat marfa, încălcând astfel regimul vamal de tranzit perfectat de brokerul vamal Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată. Consideră că responsabilitatea pentru efectuarea operațiunii de tranzit aparține titularului operațiunii de tranzit, care este persoana în numele căreia s-a făcut declarația vamală (declarantul) sau persoana căreia i-au fost transferate, în privința destinației vamale, drepturile și obligațiile persoanei menționate anterior.

Sușține că, conform art. 42, alin. (3) din Cod Vamal, titularul regimului vamal de tranzit este persoana sub responsabilitatea căreia are loc operațiunea

de tranzit. Acest aspect se deduce și din art. 146 alin. (3) al Codului Vamal Comunitar, aprobat prin Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008, ce indică că titularul operațiunii de tranzit, declarantul (agentul economic) sau transportatorul care a preluat marfa de la biroul de plecare este obligat să prezinte mărfurile, împreună cu declarația vamală de tranzit sau alte acte vamale prevăzute de tratatele internaționale și documentele însoțitoare, la biroul de destinație.

Conform art. 127¹¹ alin. (1) Cod Vamal, obligația vamală apare când una ori mai multe condiții ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinație vamală nu au fost respectate. În cazul specificat, obligația vamală a apărut la data înregistrării declarației vamale de import nr. 2090 I 25575 din 14 iulie 2019 perfectată de către brokerul vamal „Agrogran Prim” Societate cu Răspundere Limitată, plătitor vamal fiind titularul declarației vamale („Consalcom” Societate cu Răspundere Limitată).

Afirmă că, la aplicarea art. 129 Cod Vamal, perceperea drepturilor de import se efectuează în mod incontestabil de către organul vamal din contul plătitorului în baza documentelor examinate sau a documentelor echivalente acestora, în condițiile legii în cazul nerespectării prevederilor art. 124 Cod Vamal. Totodată menționează că, conform art. 124 alin. (1) din Codul Vamal achitarea drepturilor de import are loc în prealabil, până la depunerea declarației vamale.

În acest context, reține că achitarea (transferarea în cont unic) a drepturilor de import a avut loc odată cu depunerea declarației vamale de import electronic nr. 2090I25575 din 14 iulie 2019, astfel mărfurile tranzitate au fost asigurate prin achitarea deplină a drepturilor de import în prealabil, fapt ce face imposibilă aplicarea normelor imputate brokerului vamal Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată.

Totodată, consideră că nu există temei legal pentru atragerea sa la răspundere, având în vedere că plata drepturilor de import nicidecum nu se pune pe seama sa, iar faptele constatate de Biroul Vamal Centru, care au apărut datorită culpei și/sau neglijenței colaboratorilor vamali și a transportatorului, la fel nu pot fi imputate reclamantei.

În asemenea circumstanțe, solicită anularea hotărârii nr. 26/11-7923 din 1 iulie 2020 a Serviciului Vamal și a deciziei de regularizare nr. 180 din 17 februarie 2020, ca fiind ilegale.

Prin hotărârea din 2 august 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

La data de 18 august 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată a declarat apel nemotivat, iar la 27 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, apel motivat împotriva hotărârii din 2 august 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

Prin decizia din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată.

Prin încheierea din 19 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus corectarea erorii admise în decizia motivată din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu indicarea corectă a membrului completului de judecată, judecătorul ”Veronica Negru” și, nu ” Vladislav Clima”, precum și anul emiterii deciziei motivate ”2022” și, nu ”2021”.

La 19 mai 2022, Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea deciziei prin care să fie admisă acțiunea astfel cum a fost formulată.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se rețin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) din Codul administrativ statuează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Totodată, în temeiul art. 109 din același cod, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul deciziei instanței de apel a cărei casare parțială a fost solicitată în prezentul recurs nemotivat a fost notificată recurentei la data de 13 mai 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul electronic anexat la materialele dosarului (f.d. 184).

Decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată recurentei la 25 iulie 2022 (f.d. 195).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 26 iulie 2022, ultima zi fiind data de 24 august 2022.

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurenta Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată nu și-a executat obligația procesuală pozitivă și nu a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție.

Sub aspectul dat, completul specializat învederează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibilă ilegalitatea hotărârii contestate.

În speță, însă, recurenta Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la simpla manifestare a dezacordului față de soluția pronunțată de instanța inferioară.

Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac. Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de instanța inferioară, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat un act judecătoresc neîntemeiat. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Împrejurările descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului, deoarece recurenta Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată, fiind interesată de soarta soluționării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unui recurs motivat, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind uno ictu aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La aspectul dat este imperios că certitudinea legală impusă regulilor procedurii în contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, instanța de contencios administrativ nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov c. Ucrainei, 3236, hotărârea din 3 aprilie 2008).

Din considerentele expuse și având în vedere că Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată nu a depus motivarea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu